

gezonde jeugd
gezonde toekomst

Factsheet
onderzoek Locatus
december 2019

Ontwikkelingen voedingsaanbod rondom vo- en mbo-scholen

2004 - 2019

- Bij 2/3 van alle vo- en mbo-scholen in Nederland bevinden zich binnen 5 minuten loopafstand 1 of meer voedselaanbieders. Dit is met name het geval rondom mbo-scholen.
- In de afgelopen 15 jaar is er een sterke toename van het aantal lunchrooms te zien en een daling van het aantal versaanbieders.
- Vo- en mbo-scholen in wijken waar het gemiddelde inkomen laag is hebben meer ongezond voedingsaanbod binnen 5 minuten loopafstand dan scholen gevestigd in wijken waar het gemiddelde inkomen hoog is.
- De scholen in G4-gemeenten hebben een hoger aantal voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand, dan vo- en mbo-scholen in kleinere gemeenten.

JOGG zet zich in voor een omgeving waarin alle kinderen en jongeren gezond op kunnen groeien. Door middel van een onderzoek, uitgevoerd door Locatus in opdracht van JOGG, zijn de ontwikkelingen van het voedingsaanbod rondom vo- en mbo-scholen in Nederland in kaart gebracht. JOGG wil samen met relevante partijen deze schoolomgeving gezonder maken. Het voedingsaanbod rondom scholen in 2004 is vergeleken met het voedingsaanbod eind 2019. Deze factsheet geeft de belangrijkste feiten weer.

Voor een volledig overzicht verwijzen we naar het onderzoeksrapport [Voedselaanbod rondom scholen](#) van Locatus.

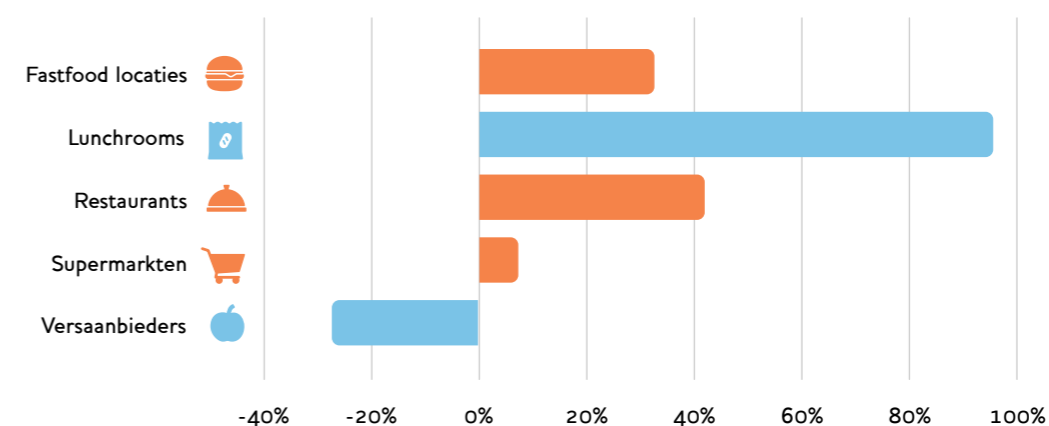
Vijf verschillende soorten voedsel-aanbieders

Aan de hand van het rapport “Is Rotterdam een fastfoodparadijs?” is er in dit onderzoek onderscheid gemaakt tussen vijf verschillende soorten voedselaanbieders:

Een algemene toename van voedselaanbieders in Nederland

Onderstaande figuur geeft de toe- of afname van het aantal voedselaanbieders ten opzichte van 1 januari 2004 weer. Het totaal aantal voedselaanbieders in Nederland neemt toe. Er is een sterke toename te zien in het aantal lunchrooms (+96%). Dit komt vooral door de groei van het aantal ketens dat koffie en zoetwaren verkoopt, zoals Starbucks. Daarnaast is er een afname van het aantal versaanbieders (-25%).

Figuur 1: Percentuele toe- of afname van het aantal voedselaanbieders 2004 - 2019

Een verschuiving in voedingsaanbod rondom scholen

Het aantal voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand van vo- en mbo-scholen is vrijwel gelijk gebleven in de afgelopen 15 jaar. Er is met name een verschuiving van het soort voedselaanbieders rondom scholen.

Bij het merendeel van de scholen bevinden zich voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand

67% van de scholen heeft een voedselaanbieder binnen 5 minuten loopafstand. Daarnaast bevindt zich bij 50% van de scholen minimaal 1 fastfood locatie binnen 5 minuten loopafstand, zie tabel 1. Dit getal is gelijk gebleven ten opzichte van 2004.

Met een sterke toename van het aantal lunchrooms rondom scholen

Tabel 1 toont een sterke toename van het aantal lunchrooms rondom scholen, van 18% naar 30%. Het aantal fastfood locaties rondom scholen is gelijk gebleven. Daarnaast is er een afname van 10% in het aantal versaanbieders binnen 5 minuten loopafstand van scholen.

De dichtheid van lunchrooms rondom scholen is toegenomen. De variatie binnen het voedingsaanbod voor scholieren is verminderd.

Wat bedoelen we met rondom scholen?

De term 'rondom scholen' wordt in dit document gedefinieerd als: binnen 5 minuten loopafstand. Ofwel alles binnen de cirkel.

Dit onderzoek is gericht op het voortgezet onderwijs (vo) en middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Het aantal schoollocaties in Nederland is afgenomen van 2.415 in 2004, naar 2.125 in 2019.

	2004	2019
Fastfood locaties	50%	50%
Lunchrooms	18%	30%
Restaurants	40%	42%
Supermarkten	42%	41%
Versaanbieders	43%	33%
Totaal	66%	67%

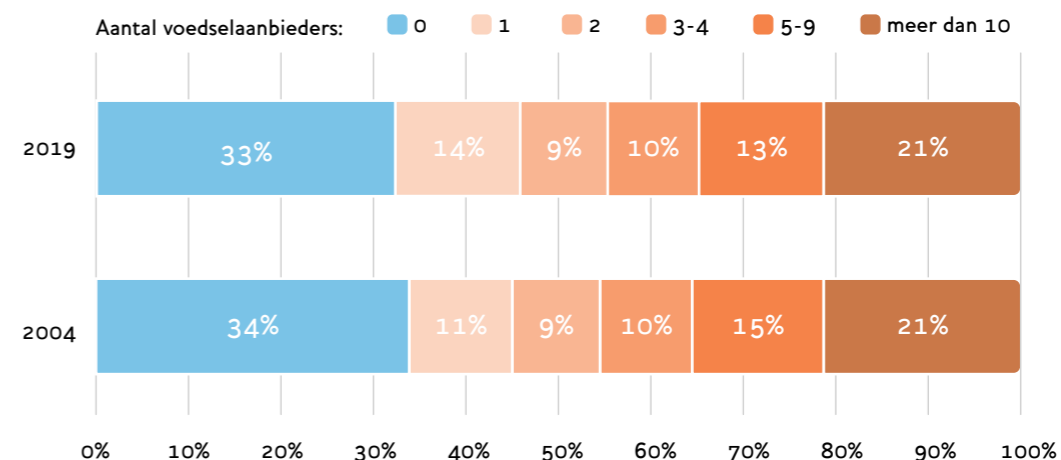
Tabel 1: Het percentage scholen met voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand

Het aantal scholen met 1 voedselaanbieder is gegroeid...

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal scholen dat 1 voedselaanbieder binnen 5 minuten loopafstand heeft is toegenomen, van 11% naar 14%. In figuur 2 is dit weergegeven.

5 of meer voedselaanbieders rondom scholen...

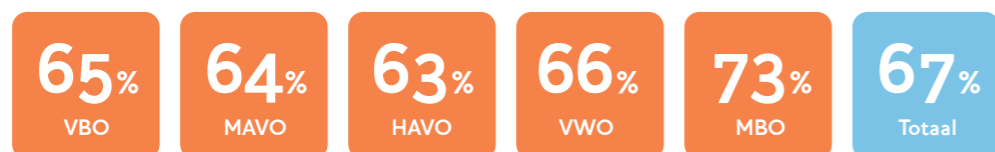
Bij 1/3 van de scholen bevinden zich 5 of meer voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand. Daarnaast zijn er bij 21% van de scholen 10 of meer voedselaanbieders.

Figuur 2: Het percentage scholen met aantal voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand

Met name het mbo-onderwijs heeft een groter voedingsaanbod binnen 5 minuten loopafstand in vergelijking met andere onderwijstypes

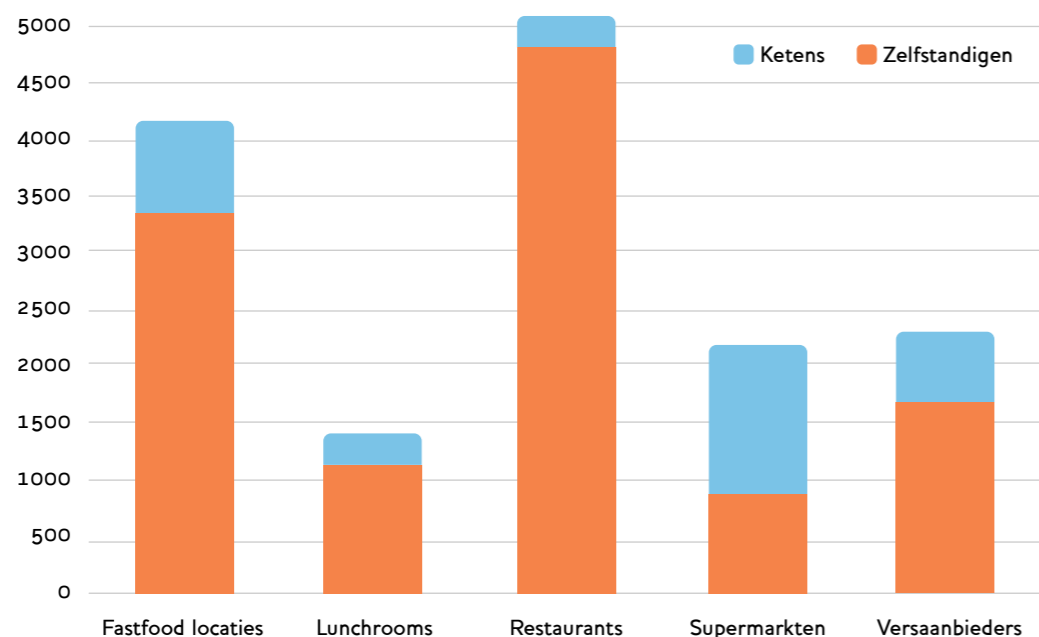
Mogelijk komt dit doordat mbo-scholen vaak een grotere regio bedienen en dus beter bereikbaar zijn met het OV en dus vaker bij stations liggen. Op grotere stations is over het algemeen ook meer voedingsaanbod.

Figuur 3: Het percentage scholen met een voedselaanbieder binnen 5 minuten loopafstand naar type school (2019)

Met uitzondering van supermarkten bestaan voedselaanbieders vooral uit zelfstandige ondernemers

Onderstaande figuur laat zien dat (met uitzondering van de supermarkten) slechts een zeer klein aandeel van het totale aanbod bij een keten hoort.

Figuur 4: Het aantal voedselaanbieders uitgesplitst naar ketens versus zelfstandige ondernemers (2019)

Meer fastfood rondom scholen in wijken met lage inkomens

In wijken waar het gemiddelde inkomen laag is, hebben meer scholen een fastfood locatie binnen 5 minuten loopafstand dan de scholen in wijken waar het gemiddelde inkomen hoog is.

	Laag	Gemiddeld	Hoog	Totaal
Fastfood locaties	53%	50%	44%	50%
Lunchrooms	28%	33%	27%	30%
Restaurants	38%	43%	45%	42%
Supermarkten	45%	39%	38%	41%
Versaanbieders	30%	34%	33%	33%
Totaal	69%	67%	62%	67%

Tabel 2: Het percentage scholen met een voedselaanbieder binnen 5 minuten loopafstand uitgesplitst naar wijken met een laag, gemiddeld of hoog gemiddeld inkomen (2019)

Voedingsaanbod in G4-gemeenten

De stedelijkheid van de omgeving rondom school speelt een rol. Ongezond voedingsaanbod is vooral binnen de G4 een probleem. De 4 gemeenten met de meeste inwoners vormen samen de G4; Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht.

	G4	G40*	Overig
Fastfood locaties	77%	48%	46%
Lunchrooms	57%	21%	22%
Restaurants	77%	38%	36%
Supermarkten	69%	38%	38%
Versaanbieders	61%	31%	29%
Totaal	90%	66%	63%

Tabel 3: Het percentage scholen met voedselaanbieders binnen 5 minuten loopafstand uitgesplitst per regio (2019) *G40 is exclusief G4

gezonde jeugd
gezonde toekomst

Meer weten?

070 219 22 65

info@jogg.nl

jogg.nl